Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 938 Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Fiscale verzamelwet 2027)

Nr. 6

VERSLAG

Vastgesteld 12 juni 2026

De vaste commissie voor Financiën, belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vragen tijdig en genoegzaam zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Jansen

De adjunct-griffier van de commissie,
Van der Steur

kst-36938-6
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

INLEIDING

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Deze leden onderschrijven het belang van goed onderhoud van fiscale wetgeving en steunen maatregelen die bijdragen aan eenvoud, uitvoerbaarheid en rechtszekerheid.

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de Fiscale verzamelwet 2027. Ze begrijpen dat fiscale wetgeving constant aan veranderingen onderhevig is en dat dit voortdurend inhoudelijke wijzigingen en technisch onderhoud vergt. Zij hebben nog meerdere vragen.

De leden van de PRO-fractie hebben het wetsvoorstel met interesse gelezen. Zij hebben enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de fiscale verzamelwet en kunnen de vaak technische wijzigingen volgen. Ook vinden zij het goed dat met enkele maatregelen administratieve lasten worden verminderd, zoals bij opting-in en de eerstedagsmelding. Zij vragen wel hoe de regering de balans opmaakt ten aanzien van vereenvoudiging die met deze wet wordt nagestreefd, terwijl ook een aantal nieuwe uitzonderingen worden toegevoegd, zoals in de betaalbare koopregeling, pensioenuitzondering en pijler-2-correcties. Ook vragen deze leden waarom meermaals wordt gedelegeerd naar nader uit te werken ministeriële regelingen, in plaats van de maatregelen direct in deze wet uit te werken.

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2027 en de nota van wijziging. Deze leden onderschrijven dat fiscale wetgeving voortdurend technisch onderhoud vergt en waarderen dat de regering langs deze weg omissies herstelt en enkele in onbruik geraakte verplichtingen schrapt. Wel hebben zij op een aantal onderdelen vragen, vooral waar het wetsvoorstel raakt aan rechtszekerheid, uitvoerbaarheid, lastendruk en parlementaire controle.

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij hebben op dit moment geen vragen.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Deze leden hebben op dit moment geen vragen over dit wetsvoorstel.

ALGEMEEN

1. Inleiding

De leden van de JA21-fractie constateren dat het wetsvoorstel een groot aantal bepalingen met terugwerkende kracht bevat. Zij vragen de regering een sluitend overzicht te geven van alle bepalingen met terugwerkende kracht, telkens met de ingangsdatum, de reden en een bevestiging dat de terugwerkende kracht uitsluitend begunstigend werkt voor belastingplichtigen, dan wel, indien dat niet zo is, voor welke groepen zij belastend kan uitwerken. Tevens vragen deze leden of de regering onderschrijft dat terugwerkende kracht in beginsel slechts aanvaardbaar is voor zover deze begunstigend is of strekt tot herstel van een evidente, kenbare omissie.

2. Algemene toelichting maatregelen

2.1 Wijziging van de inkomstenbelasting inzake de betaalbarekoopregeling

De leden van de D66-fractie lezen dat de voorgestelde wijziging beoogt te waarborgen dat de betaalbarekoopregeling onder eigenwoningregelingen vallen en dus recht hebben op hypotheekrenteaftrek. Ze vragen hoe deze maatregel past binnen de bredere ambitie om de toegang tot de koopwoningmarkt voor starters te verbeteren.

De leden van de D66-fractie vragen tevens naar de uitzendregeling, waarbij een woning die leegstaat vanwege tijdelijke uitzending of overplaatsing gedurende maximaal drie jaar als eigen woning kan worden aangemerkt als de belastingplichtige de woning vóór de uitzending al ten minste één jaar als hoofdverblijf heeft gebruikt. Wanneer iemand korter dan een jaar in de woning heeft gewoond, wordt de woning verschoven naar box 3, wat grote consequenties heeft voor mensen. Deze leden vragen daarom hoe de regering aankijkt tegen de wenselijkheid van het verkorten of afschaffen van de minimumtermijn van één jaar.

De leden van de JA21-fractie merken op dat dit het meest inhoudelijke onderdeel van het wetsvoorstel is, al wordt het als louter technisch gepresenteerd. Materieel breidt de maatregel het bereik van de eigenwoningregeling, met het bijbehorende recht op hypotheekrenteaftrek, uit naar woningen die onder de betaalbarekoopregeling worden verkregen. Deze leden steunen dat een koper die anders buiten de eigenwoningregeling zou vallen het recht op hypotheekrenteaftrek behoudt. Zonder deze reparatie zou deze fiscaal worden benadeeld voor een woning die diegene bewoont en financiert als eigen woning. Bij de uitwerking hebben deze leden niettemin enkele vragen, met name over de gelijke behandeling van vergelijkbare gevallen, de uitvoerbaarheid en de inwerkingtreding.

Allereerst vragen de leden van de JA21-fractie de regering het werkelijke gevolg van het niet kwalificeren als eigen woning te verduidelijken. Zonder deze maatregel vervalt niet alleen de hypotheekrenteaftrek; de woning en de bijbehorende schuld verschuiven bovendien naar box 3. Kan de regering dat bevestigen en de gevolgen voor een doorsnee koper schetsen, mede gelet op het forfaitaire rendement en de schulddrempel in box 3? De memorie van toelichting laat dit gevolg onbenoemd, terwijl het de noodzaak van de reparatie juist onderstreept.

Het onderscheid tussen onderdeel a en onderdeel b van het voorgestelde artikel 3.111, twaalfde lid, Wet IB 2001 verdient volgens deze leden nadere aandacht. Onderdeel a codificeert het bestaande hardheidsclausulebeleid en is techniekneutraal: het geldt voor iedere woning die is belast met een beding dat voorziet in een gedurende ten hoogste tien jaar lineair tot 100% toenemend belang bij iedere waardeverandering. Onderdeel b introduceert daarentegen een aanvullende fictie die uitsluitend openstaat voor woningen die zijn verkregen onder een betaalbarekoopregeling als bedoeld in artikel 7 van de Huisvestingswet 2014. Het onderscheidende criterium is daarmee niet het economische eigendomsbelang van de koper, maar de publiekrechtelijke herkomst van de regeling.

De leden van de JA21-fractie vragen waarom voor onderdeel b niet, naar het voorbeeld van onderdeel a, een techniekneutrale formulering is gekozen. Bestaan er private vormen van maatschappelijk gebonden eigendom waarin een tweede of opvolgende koper in dezelfde positie verkeert, dus zonder volledig neerwaarts belang en zonder terugkoop- of aanbiedingsverplichting jegens de aanbieder, waardoor zij buiten

onderdeel b vallen? Zo ja, hoe groot is die groep en acht de regering het verschil in fiscale behandeling gerechtvaardigd? Hecht de regering aan de publiekrechtelijke koppeling vanwege de standaardisering en controleerbaarheid van de gemeentelijke regeling, dan vragen deze leden dat argument expliciet te maken.

Voorts vragen deze leden hoe de fictie zich verhoudt tot de ratio van de 50%-eis. Die eis reserveert de eigenwoningbehandeling, in het bijzonder de renteaftrek, voor wie voldoende risicodragend eigenaar is. Onder onderdeel b krijgt een koper wiens neerwaartse risico is afgeschermd niettemin de volledige eigenwoningbehandeling, inclusief aftrek van de rente over de gehele financiering, terwijl de overheid via de maximumverkoopprijs een deel van de waardestijging afroomt. Deze leden vragen de regering te motiveren hoe deze uitkomst, volledige renteaftrek tegenover een gedeeld en deels afgeroomd eigendomsrendement, zich verhoudt tot de bestaansreden van de 50%-eis.

De leden van de JA21-fractie hebben daarnaast vragen over de uitvoerbaarheid en de handhaving. De fictie vervalt met onmiddellijke ingang zodra een belangbeperkend beding wordt overeengekomen, waarna opnieuw aan de 50%-eis moet worden getoetst. De aan- of afwezigheid van een dergelijk beding is echter een privaatrechtelijk gegeven in de koop- of leveringsakte dat de inspecteur niet uit eigen waarneming kent. De uitvoeringstoets vermeldt slechts dat de gevolgen voor de Belastingdienst beperkt blijven tot aanpassingen in de toelichting bij de aangiftemiddelen; actieve controle is daarmee niet voorzien. Deze leden vragen hoe de Belastingdienst de naleving van de voorwaarden vaststelt, waar de bewijslast ligt en hoe oneigenlijk gebruik wordt voorkomen, bijvoorbeeld door verborgen afdrachtbedingen waarbij de aftrek toch wordt geclaimd.

Ten aanzien van de budgettaire aspecten stelt de regering dat de maatregel geen budgettaire effecten heeft. De leden van de JA21-fractie vragen hoe dat zich verhoudt tot het waarborgen van de hypotheekrenteaftrek voor een categorie woningen die met de invoering van de betaalbarekoopregeling in omvang zal toenemen. Berust de nulraming op de aanname dat deze woningen zonder regulering eveneens als eigen woning zouden kwalificeren? Kan de regering de verwachte omvang van de doelgroep en het daarmee gemoeide meerjarige beslag aan hypotheekrenteaftrek kwantificeren?

Ten slotte vragen de leden van de JA21-fractie naar de inwerkingtreding. Deze geschiedt bij koninklijk besluit, is gekoppeld aan de nog niet in werking getreden Wet versterking regie volkshuisvesting en kan terugwerkende kracht hebben. Deze leden achten begunstigende terugwerkende kracht aanvaardbaar, maar vragen de regering te bevestigen dat de terugwerkende kracht hier uitsluitend begunstigend uitwerkt. Tevens vragen zij welke datum de regering voor ogen heeft, zodat kopers die reeds een betaalbare koopwoning verwerven niet in onzekerheid verkeren over hun fiscale positie.

2.2 Maatregelen op pensioen- en lijfrentegebied

De leden van de VVD-fractie vragen aandacht voor een knelpunt dat zich voordoet bij directeur-grootaandeelhouders die in het verleden pensioen in eigen beheer hebben opgebouwd via een pensioen-BV. Deze leden constateren dat zich situaties voordoen waarin reeds geruime tijd vóór de pensioendatum duidelijk is dat de pensioen-BV onvoldoende vermogen zal behouden om de toekomstige pensioenverplichtingen volledig na te komen. Tegelijkertijd blijft de pensioen-BV gedurende vele jaren bestaan,

met jaarlijkse administratieve en wettelijke lasten die rechtstreeks ten laste komen van het resterende pensioenkapitaal.

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat een overdracht van het resterende kapitaal naar een verzekeraar of andere pensioenuitvoerder in de praktijk veelal niet mogelijk is, omdat afstorting in een lijfrente leidt tot directe belastingheffing en revisierente, terwijl passende pensioenproducten die aan de wettelijke voorwaarden voldoen veelal ontbreken. Kan de regering bevestigen dat deze situatie ertoe kan leiden dat pensioenkapitaal wordt aangewend voor administratieve kosten in plaats van voor de oudedagsvoorziening waarvoor het oorspronkelijk is opgebouwd? Acht de regering deze uitkomst wenselijk? Is de regering bekend met signalen uit de praktijk en met het standpunt van het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen dat binnen de huidige wetgeving geen adequate oplossing voorhanden is? Is de regering bereid te onderzoeken of een fiscaal geruisloze overdracht van het resterende pensioenkapitaal naar een professionele uitvoerder mogelijk kan worden gemaakt, zodat het pensioendoel behouden blijft en onnodige administratieve lasten worden voorkomen? Kan de regering daarbij ingaan op de budgettaire, uitvoerings- en rechtsstatelijke aspecten van een dergelijke oplossing?

De leden van de PRO-fractie lezen dat het risico bestaat dat een ouderdomspensioen «onzuiver» kan worden als niet meer aan de fiscale wetgeving wordt voldaan, en dat dan de volledige waarde belast wordt. Kan de regering toelichten waarom deze bepaling bestaat? Klopt het dat hiervan ook sprake is als niet op tijd wordt voldaan aan de nieuwe regels die met de Wet toekomst pensioenen geïntroduceerd zijn? Kan de regering enkele voorbeelden geven van situaties waarin dit risico bestaat, in het bijzonder in relatie tot de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel?

Deze leden willen voorts graag weten waarom gekozen wordt voor het instellen van voorwaarden per ministeriële regeling in plaats van het opnemen van deze voorwaarden in de wet.

De leden van de CDA-fractie begrijpen dat deze maatregel beoogt om onevenredige fiscale consequenties te voorkomen als iemand onbereikbaar is, bijvoorbeeld omdat deze persoon niet weet dat er pensioen is opgebouwd. Zij vragen wanneer de ministeriële regeling wordt uitgewerkt en hoe de regering de voorwaarde voor zich ziet wanneer iemand «voldoende bereikbaar» is, en ook welke inspanningen pensioenuitvoerders moeten verrichten.

De leden van de JA21-fractie steunen de maatregel rond de overschrijding van de uiterste pensioeningangsdatum. Onder de huidige wetgeving wordt een ouderdomspensioen dat niet tijdig ingaat onzuiver, waarna de volledige waarde ineens wordt belast als loon uit vroegere dienstbetrekking en daarbovenop 20% revisierente verschuldigd is. In totaal kan dit oplopen tot 69,5%. Voor een deelnemer die buiten zijn schuld onbereikbaar was, bijvoorbeeld omdat hij naar het buitenland is verhuisd en zijn in Nederland opgebouwde pensioen is vergeten, is die uitkomst onevenredig. Deze leden achten het terecht dat de regeling deze deelnemers tegemoetkomt.

De tegemoetkoming zelf wordt niet in de wet vormgegeven. Artikel III, onderdeel B, bevat slechts een delegatiegrondslag (artikel 19b, zevende lid, Wet LB 1964); de voorwaarden waaronder de fiscale consequenties achterwege blijven, worden bij ministeriële regeling gesteld. De memorie van toelichting noemt als mogelijke voorwaarden dat de gerechtigde nog in leven moet zijn en dat de pensioenuitvoerder een contactpoging heeft gedaan, maar legt deze niet vast. Omdat deze voorwaarden bepalen wie

de heffing van maximaal 69,5% ontloopt, hechten de leden van de JA21-fractie eraan dat zij voor belastingplichtigen en pensioenuitvoerders kenbaar zijn. Deze leden ontvangen graag een concept van de voorgenomen ministeriële regeling, of ten minste een uitputtende beschrijving van de beoogde voorwaarden, voordat de wet in werking treedt. Kan de regering daarbij bevestigen dat de regeling alle gevallen omvat waarin een deelnemer buiten zijn schuld onbereikbaar is geweest?

De voorwaarde dat de gerechtigde nog in leven moet zijn op het moment van opvragen sluit erfgenamen uit: bij overlijden voor het opvragen blijven de fiscale consequenties van het onzuiver worden van toepassing. De leden van de JA21-fractie begrijpen dat hiermee bewust uitstel tot na overlijden wordt ontmoedigd, maar vragen of dit redelijk uitpakt voor nabestaanden van een deelnemer die buiten zijn schuld onbereikbaar was en voor het opvragen is overleden. Acht de regering het gerechtvaardigd dat juist deze nabestaanden met de volledige heffing en revisierente worden geconfronteerd?

De maatregel neemt de revisierente en de afrekening ineens over de volledige pensioenwaarde weg, maar laat een nadeel bestaan. De gemiste termijnen worden in één keer in het lopende tijdvak belast, wat blijkens de toelichting kan leiden tot progressienadeel en verlies van toeslagen. De leden van de JA21-fractie vragen of de regering heeft overwogen de gemiste termijnen toe te rekenen aan de jaren waarop zij zien, zodat ook dit resterende nadeel voor de te goeder trouw onbereikbare deelnemer wordt weggenomen. Laat de regering dit bewust achterwege om een prikkel tot tijdige ingang te behouden, dan vragen deze leden waarom die prikkel ook moet gelden voor een deelnemer die de overschrijding niet kon voorkomen.

De overige wijzigingen op lijfrentegebied (de artikelen I, onderdelen C en F, alsmede artikel II) zijn technisch van aard en herstellen verwijzingen of een uitvoeringsknelpunt. De leden van de JA21-fractie gaan ervan uit dat deze wijzigingen geen materiële gevolgen hebben. Wel constateren zij dat de aanpassing van de afkoopdatum in artikel II met terugwerkende kracht tot 1 januari 2026 om uitvoeringsredenen tot gevolg heeft dat een lijfrente uit de betrokken overgangsrechtgroep bij overschrijding van de termijn in het daaropvolgende jaar in de heffing wordt betrokken. Deze leden vragen de regering te bevestigen dat deze terugwerkende kracht voor geen enkele gerechtigde belastend uitwerkt.

2.3 Bewaarplicht opting-in

2.4 Afschaffing eerstedagsmelding

De leden van de JA21-fractie waarderen dat verouderde en in de praktijk niet langer toegepaste verplichtingen vervallen of worden vereenvoudigd, zoals de eerstedagsmelding en de meldplicht bij opting-in, die wordt vervangen door een bewaarplicht. Deze leden moedigen de regering aan deze opschoning structureel voort te zetten en vragen of de regering een breder beeld heeft van vergelijkbare in onbruik geraakte fiscale bepalingen die zij in komende verzamelwetten kan schrappen.

2.5 Aanpassing afdrachtvermindering voor speur- en ontwikkelingswerk

De leden van de D66-fractie lezen dat het S&O-uurloon wordt verhoogd en onderschrijven het belang van een goed functionerende WBSO-regeling voor innovatieve ondernemingen. Deze leden lezen dat het budget voor de afdrachtvermindering S&O sinds 2023 wordt geïndexeerd. Zij vragen de regering toe te lichten waarom is gekozen voor een eenmalige

aanpassing van het forfaitaire uurloon en niet voor een periodieke herijking of indexatie. Daarnaast vragen zij waarom de regering er niet voor heeft gekozen om het forfaitaire uurloon via ministeriële regeling vast te stellen, zodat sneller kan worden aangesloten bij ontwikkelingen in de praktijk.

De leden van de D66-fractie lezen in de evaluatie van de WBSO dat wordt aanbevolen te verkennen of een incrementeel element kan worden toegevoegd aan de regeling en te onderzoeken hoe het S&O-begrip beter kan aansluiten bij de R&D-praktijk van bedrijven. Deelt de regering deze analyse? Welke van deze aanbevelingen zijn zij bereid te onderzoeken? Deze leden vragen ook hoe het staat met de motie van het lid Van Eijk c.s. over een oplossing uitwerken voor de verzilveringsproblemen in de WBSO (Kamerstuk 36 812, nr. 77).

De leden van de VVD-fractie nemen met instemming kennis van het voorstel om het forfaitaire S&O-uurloon per 1 januari 2027 te verhogen van € 29 naar € 33. Deze aanpassing sluit beter aan bij de werkelijke loonkosten en vermindert de administratieve lasten voor een grote groep gebruikers van de WBSO. Tegelijkertijd onderschrijven deze leden het belang van het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de regeling. Uit de toelichting blijkt dat het forfaitaire uurloon dicht bij de mediaan van de berekende S&O-uurlonen ligt, waardoor voor de meerderheid van de gebruikers een realistische benadering van de werkelijke loonkosten wordt geboden. Kan de regering nader toelichten welke monitoring zal plaatsvinden om te waarborgen dat de verhoging niet leidt tot nieuwe perverse prikkels of ongewenste constructies? Is de regering bereid de effecten van deze wijziging na invoering te evalueren en de Kamer te informeren als blijkt dat aanvullende maatregelen nodig zijn om misbruik of oneigenlijk gebruik te voorkomen?

De leden van de VVD-fractie constateren dat de WBSO breed wordt gewaardeerd als instrument om private investeringen in onderzoek en ontwikkeling te stimuleren. Tegelijkertijd bereiken deze leden signalen dat de administratieve lasten voor bedrijven aanzienlijk zijn. Zo wordt gewezen op de gedetailleerde uren- en projectadministratie per medewerker en op controles die zich soms richten op relatief beperkte administratieve onvolkomenheden.

In dat kader vragen de leden van de VVD-fractie hoe de uitvoering van de aangenomen motie Inge van Dijk/Van Eijk verloopt (Kamerstuk 32 140, nr. 297), die de regering verzoekt concrete vereenvoudigingsvoorstellen uit te werken voor fiscale regelingen met hoge administratieve lasten zoals de WBSO. Kan de regering aangeven hoe de administratieve lasten van de WBSO zich de afgelopen vijf jaar hebben ontwikkeld? Kan de regering al aangeven welke mogelijkheden zij ziet om, in het kader van de aangenomen motie, de verantwoordingslasten voor bedrijven met een aantoonbaar goede nalevingshistorie te verminderen, bijvoorbeeld door meer risicogericht toezicht, een grotere rol voor bestaande projectadministratiesystemen of vereenvoudigde urenregistratie? Welke effecten zouden dergelijke maatregelen hebben op de uitvoerbaarheid, controleerbaarheid en het budgettaire beslag van de regeling?

De leden van de VVD-fractie ontvangen signalen dat verschillen in interpretatie tussen beoordelaars kunnen leiden tot onzekerheid bij WBSO-aanvragen, met name rond begrippen als technische nieuwheid en technische onzekerheid. Deze leden hechten aan voorspelbaarheid en rechtszekerheid voor innovatieve ondernemingen.

Ten slotte vragen de leden van de VVD-fractie of de regering kan toelichten welke maatregelen worden genomen om de uniformiteit van beoordelingen binnen de uitvoeringspraktijk te vergroten. Wordt onderzocht of een vorm van vooroverleg, quick-scan of andere laagdrempelige voorafgaande toetsing kan bijdragen aan meer duidelijkheid voor bedrijven voordat zij omvangrijke ontwikkeltrajecten starten?

De leden van de PRO-fractie lezen dat het voorgestelde forfaitaire uurloon van € 33 «dicht op de mediaan ligt van het berekende S&O-uurloon». Klopt het dat daarmee in ongeveer de helft van de gevallen in werkelijkheid een lager uurloon wordt betaald en het voor veel bedrijven dus aantrekkelijk is om nieuwe entiteiten voor S&O op te richten en forfaitair van de afdrachtvermindering gebruik te maken, zoals de RVO aangeeft? Deze leden vragen of het daarom niet verstandiger te zijn om voor een lager percentiel te kiezen. Om welk uurloon zou het bijvoorbeeld gaan als gekozen wordt voor het 25^{e} percentiel?

De leden van de CDA-fractie vinden het goed dat het forfaitair uurloon voor de S&O wordt verhoogd om recht te doen aan de werkelijke loonkosten. Wel vragen zij om een nadere onderbouwing van de € 33 en hoe dit goed genoeg aansluit op de actuele praktijk.

De leden van de JA21-fractie steunen de verhoging van het forfaitaire S&O-uurloon van € 29 naar € 33 ter ondersteuning van innovatie. Het forfait is sinds 2008 ongewijzigd gebleven. Deze leden vragen de regering toe te lichten hoe het verhoogde forfait zich na achttien jaar loonontwikkeling verhoudt tot het feitelijke gemiddelde uurloon en of met deze verhoging een realistische benadering wordt bereikt.

2.7 Samenloop onderworpenheidstoetsen in de vennootschapsbelasting en Pijler 2

De leden van de VVD-fractie vragen of de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 26 februari 2026 in zaak C-524/23, Commissie tegen België, waarbij ook Nederland partij was, voor de regering aanleiding vormt om de Nederlandse wetgeving aan te passen. Deze leden lezen in de beantwoording van vragen gesteld in het verslag van een schriftelijk overleg over belastingontwijking (Kamerstuk 31 066, nr. 1541) dat dit niet het geval is. Mocht dat niet het geval zijn, dan vragen deze leden of de Europese Commissie deze Nederlandse benadering heeft goedgekeurd, dan wel of er een risico bestaat dat de Commissie ook tegen Nederland een infractieprocedure zal starten.

Voorts vragen zij of Nederland, gelet op de uitleg die het Hof van Justitie geeft aan de ATAD-richtlijn in deze uitspraak, gehouden is verrekening van buitenlandse winstbelasting toe te staan in situaties waarin in Nederland een opwaartse verrekenprijsaanpassing plaatsvindt. Verder vragen deze leden of belastingplichtigen zich in jaren voorafgaand aan een eventuele wetswijziging rechtstreeks kunnen beroepen op artikel 8, zevende lid, van de ATAD-richtlijn om verrekening te claimen. Als dit volgens de regering niet mogelijk is, vragen zij de regering dit nader te motiveren.

Tot slot vragen de leden van de VVD-fractie of belastingplichtigen recht hebben op schadevergoeding op basis van de *Francovich*-doctrine als de ATAD-richtlijn geen rechtstreekse werking zou hebben ondanks het feit dat artikel 7, zevende lid van de ATAD-richtlijn in ondubbelzinnige bewoordingen de resultaatsverplichting oplegt in de vorm van het voorzien in een aftrek die overeenkomt met de belasting die door de CFC is betaald waaraan verder geen voorwaarden zijn verbonden.

De leden van de PRO-fractie lezen dat de regering een voorstel doet om dubbele belasting bij de toepassing van enkele onderworpenheidstoetsen ten aanzien van uiteenlopende antimisbruikbepalingen te voorkomen. Deze leden steunen dat voornemen, maar vragen of de regering ook scherp kijkt naar het risico op dubbele niet-heffing. Heeft de regering ook maatregelen met dit doel overwogen op te nemen in het voorliggende wetsvoorstel?

De leden van de JA21-fractie onderschrijven het doel van deze maatregel. Met de voorgestelde leden van de artikelen 23c en 23d Wet Vpb 1969 telt het werkelijke bedrag aan kwalificerende binnenlandse bijheffing als bedoeld in artikel 1.2 Wet minimumbelasting 2024 mee als werkelijk bedrag aan winstbelasting voor de deelnemingsverrekening, onderscheidenlijk als werkelijk bedrag aan buitenlandse winstbelasting voor de verrekening bij buitenlandse ondernemingswinsten, zodat economisch dubbele belasting tussen de vennootschapsbelasting en de Pijler 2-bijheffing wordt voorkomen. Deze leden vragen wel waarom de bepaling is beperkt tot de kwalificerende binnenlandse bijheffing. Zij nemen aan dat de kwalificerende inkomen-inclusiebijheffing en de onderbelastewinst-bijheffing buiten beschouwing blijven omdat die niet drukken op het niveau van de laagbelaste beleggingsdeelneming of de buitenlandse onderneming zelf. Kan de regering dat bevestigen?

Daarnaast vragen deze leden hoe de verrekening in de praktijk moet worden toegepast. Kan de regering bevestigen dat ook een door een andere staat geheven kwalificerende binnenlandse bijheffing meetelt? Een dergelijke bijheffing wordt op jurisdictieniveau berekend en moet vervolgens aan afzonderlijke entiteiten worden toegerekend voordat vaststaat welk bedrag drukt op de voordelen uit de desbetreffende deelneming of onderneming. Deze leden vragen hoe de belastingplichtige het werkelijke bedrag in een dergelijk geval aannemelijk maakt, gelet op de uiteenlopende buitenlandse implementaties van de OESO-modelregels. Zij vragen voorts hoe wordt omgegaan met het temporele verschil tussen het jaar waarin de voordelen bij de Nederlandse belastingplichtige opkomen en het doorgaans latere moment waarop de bijheffing over het verslagjaar wordt vastgesteld en betaald.

De memorie van toelichting benadrukt dat geen inhoudelijke wijziging is beoogd. De bepalingen treden niettemin zonder terugwerkende kracht op 1 januari 2027 in werking, terwijl de Wet minimumbelasting 2024 al geldt voor verslagjaren die aanvangen op of na 31 december 2023. De leden van de JA21-fractie vragen of een belastingplichtige de verduidelijkte uitleg ook voor de tussenliggende boekjaren kan toepassen. Zo ja, waarom is dan niet voor terugwerkende kracht gekozen, zoals elders in dit wetsvoorstel bij herstel van omissies wel gebeurt? Zo nee, hoe verhoudt dat zich tot de stelling dat geen inhoudelijke wijziging is beoogd? Ten slotte vragen deze leden te bevestigen dat de maatregel uitsluitend begunstigend uitwerkt en voor geen enkele belastingplichtige tot een hogere verschuldigde belasting leidt.

2.8 Aanpassing groepsbegrip bij een kwalificerend lidmaatschapsrecht.

De leden van de JA21-fractie onderschrijven dat moet worden voorkomen dat de inhoudingsplicht voor de dividendbelasting bij houdstercoöperaties wordt ontlopen door een belang van ten minste 5% op te knippen over leden die onderling niet verbonden zijn. Het tweede voorbeeld in de artikelsgewijze toelichting, waarin een belang van 8% wordt opgeknipt in tweemaal 4%, laat zien dat de huidige tekst van artikel 1, zevende lid, Wet DB 1965 naar de letter ruimte biedt voor een uitkomst die tegen de bedoeling van de wetgever ingaat.

Wel vragen deze leden naar het karakter van de wijziging. De memorie van toelichting spreekt van het wegnemen van een onduidelijkheid, maar erkent dat de huidige wettekst zo kan worden gelezen dat in de beschreven situatie geen inhoudingsplicht bestaat. De wijziging treedt zonder terugwerkende kracht op 1 januari 2027 in werking. Deze leden vragen de regering te bevestigen dat voor opbrengsten die voor die datum ter beschikking worden gesteld de huidige wettekst leidend is, onverminderd de mogelijkheid om in evidente gevallen fraus legis te stellen. Voorts vragen zij hoe de nulraming van deze maatregel zich verhoudt tot het bestaan van het beschreven lek. Is bekend of van dergelijke opknipstructuren daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt? Zo ja, dan zou het dichten van het lek een opbrengst moeten genereren die in de raming ontbreekt; zo nee, dan vernemen deze leden graag waarop die inschatting berust.

Daarnaast vragen de leden van de JA21-fractie aandacht voor de uitvoerbaarheid voor de inhoudingsplichtige. De houdstercoöperatie moet bij iedere uitkering beoordelen of haar leden ten aanzien van hun investering in de coöperatie een samenwerkende groep vormen als bedoeld in artikel 10a, zesde lid, Wet Vpb 1969. Of sprake is van een gecoördineerde investering onttrekt zich echter grotendeels aan haar waarneming; het gaat om afspraken tussen de leden onderling waarbij de coöperatie geen partij is. Omdat de dividendbelasting een afdrachtbelasting is, draagt de coöperatie bij een onjuiste beoordeling bovendien het risico van naheffing en een eventuele boete voor feiten die zij niet kon kennen. Deze leden vragen hoe de coöperatie dit moet vaststellen, waar de bewijslast ligt, wat de gevolgen zijn indien achteraf een samenwerkende groep blijkt waarvan de coöperatie redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn en of hierover zekerheid vooraf kan worden verkregen. Daarbij merken deze leden op dat de inhoudingsvrijstelling van artikel 4 Wet DB 1965 het bezwaar slechts ten dele wegneemt: ook waar die vrijstelling uiteindelijk van toepassing is, moet de coöperatie de kwalificatie van de lidmaatschapsrechten eerst beoordelen en documenteren. Hoe wordt de rechtszekerheid geborgd voor bonafide samenwerkingsverbanden, zoals joint ventures en fondsstructuren waarin partijen om niet-fiscale redenen gezamenlijk investeren?

2.11 Aanpassing begripsbepalingen motorrijtuigenbelasting

De leden van de D66-fractie constateren dat met dit voorstel de indeling van voertuigen in de motorrijtuigenbelasting voortaan aansluit bij de Europese voertuigclassificatie. Deze leden lezen dat het toezicht op eventueel verschuldigde belastingen voor N2-voertuigen waarop in het verleden de ondernemersvrijstelling is toegepast tijdelijk wordt bemoeilijkt. Hoe groot is het verwachte nalevingsrisico en welke concrete handhavingsmaatregelen kunnen worden ingezet?

De leden van de VVD-fractie lezen dat met het Belastingplan 2026 een tijdelijke oplossing is getroffen om te voorkomen dat er zowel vrachtwagenheffing als motorrijtuigenbelasting verschuldigd zou zijn bij de invoering van de vrachtwagenheffing op 1 juli 2026 voor motorrijtuigen uit categorie N2 waarvoor vrachtwagenheffing is verschuldigd en die administratief zijn teruggekeurd naar een toegestane maximummassa van 3.500 kg of minder. Voor deze voertuigen wordt de motorrijtuigenbelasting tijdelijk op nihil gesteld. De leden constateren dat met de voorliggende Fiscale Verzamelwet 2027 wordt voorgesteld de definitie van vrachtauto in de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 structureel aan te passen, zodat deze aansluit bij de Europese voertuigcategorieën.

De leden van de VVD-fractie vragen de regering of met deze voorgestelde definitiewijziging alle gevallen waarin als gevolg van de samenloop van de vrachtwagenheffing en de motorrijtuigenbelasting dubbele belastingheffing kan ontstaan, daadwerkelijk worden voorkomen. Kan de regering bevestigen dat zich na inwerkingtreding van deze wijziging per 1 januari 2027 geen andere voertuigcategorieën, uitzonderingssituaties of administratieve classificaties meer voordoen waarbij zowel vrachtwagenheffing als motorrijtuigenbelasting verschuldigd is? Als dat niet het geval is, kan de regering dan aangeven voor welke gevallen nog risico op dubbele belasting bestaat en hoe zij voornemens is dit op te lossen?

De leden van de JA21-fractie begrijpen de wens om de motorrijtuigenbelasting te laten aansluiten bij de Europese voertuigclassificatie, zodat de mrb en de vrachtwagenheffing van dezelfde, objectief vaststelbare indeling uitgaan. Zij wijzen er echter op dat met deze harmonisatie een bestaande en legitieme praktijk fiscaal wordt doorkruist. Administratieve terugkeuring van een N2-voertuig naar een toegestane maximummassa van 3.500 kg of minder gebeurt vooral om het voertuig met rijbewijs B te mogen besturen; ondernemers hebben hun bedrijfsvoering daarop ingericht. Door de eerdere keuze om de vrachtwagenheffing op de Europese classificatie te baseren vallen deze voertuigen sinds 1 juli 2026 al onder die heffing en met dit voorstel worden zij per 1 januari 2027 ook voor de mrb als vrachtauto behandeld. Deze leden vragen hoeveel houders dit raakt, wat per saldo het lasteneffect per houder is wanneer het vervallen van het bestelautotarief, het nieuwe vrachtautotarief en de vrachtwagenheffing tezamen worden bezien en waarom geen eerbiedigende werking is overwogen voor voertuigen die op het moment van inwerkingtreding al waren teruggekeurd. Kan de regering bevestigen dat terugkeuring voor de rijbewijseis mogelijk en effectief blijft?

Daarnaast constateren deze leden een tegenstrijdigheid tussen de toelichting en de uitvoeringstoets over de overgangsperiode. Volgens de memorie van toelichting is met het Belastingplan 2026 een tijdelijke oplossing getroffen waardoor de mrb voor administratief teruggekeurde N2-voertuigen vanaf de start van de vrachtwagenheffing op 1 juli 2026 nihil bedraagt, zodat samenloop van beide heffingen wordt voorkomen. De uitvoeringstoets vermeldt daarentegen dat van 1 juli 2026 tot 1 januari 2027 sprake is van een dubbele heffing voor een beperkt aantal teruggekeurde voertuigen. Deze leden vragen de regering deze tegenstrijdigheid op te helderen en te bevestigen dat door het nihiltarief geen enkele houder in de overgangsperiode feitelijk zowel motorrijtuigenbelasting als vrachtwagenheffing betaalt.

Over de vrachtwagenheffing als zodanig zijn de leden van de JA21-fractie onverminderd kritisch; de fractie stemde in 2022 tegen de Wet vrachtwagenheffing. Zij herinneren de regering eraan dat de Kamer de motie van de leden Eerdmans en Wilders heeft aangenomen waarin om uitstel van de vrachtwagenheffing tot 1 januari 2027 is gevraagd (Kamerstuk 36 933, nr. 4). Bij die ingangsdatum was de hiervoor beschreven overgangsproblematiek, met inbegrip van het tijdelijke nihiltarief, in het geheel niet nodig geweest.

Voorts wijzen deze leden erop dat de uitvoeringstoets het voorstel slechts uitvoerbaar acht mits wordt geaccepteerd dat het toezicht op het RestBPM-proces niet geautomatiseerd kan worden ondersteund. Hetzelfde voertuig kan voor de motorrijtuigenbelasting een vrachtauto zijn en voor de bpm een bestelauto, waardoor de complexiteit van de handhaving toeneemt. De regering acht dit aanvaardbaar omdat het gaat om een aflopende groep van minder dan 5.000 voertuigen met een datum van eerste toelating in 2022 tot en met 2024, met naar verwachting geringe

nalevingsrisico's. Deze leden vragen waarop die inschatting berust en hoe de Belastingdienst zonder geautomatiseerd toezicht zicht houdt op gevallen waarin de ondernemersvrijstelling in de bpm is genoten terwijl niet langer aan de voorwaarden wordt voldaan en geen spontane aangifte volgt.

Ten slotte vragen de leden van de JA21-fractie welke maatregelen de regering neemt om het verwachte knelpunt in het doenvermogen en de door de Belastingtelefoon voorziene toename van klantcontacten te beperken.

2.14 Wijzigingen in de Wet op de accijns

De leden van de PRO-fractie vragen de regering om toe te lichten waarom de mogelijkheid bestaat om een verzoek om teruggaaf van accijns te doen als goederen worden ingeslagen. Kan de gewenste verlichting van de administratieve lasten ook bereikt worden door deze mogelijkheid te schrappen? Wat zouden eventuele voor- en nadelen daarvan zijn?

2.15 Wijzigingen delegatiegrondslag vermogenstoetsuitzonderingen voor toeslagen

De leden van de D66-fractie constateren dat de regering voorstelt de voorhangprocedure voor vermogenstoetsuitzonderingen volledig af te schaffen. Deze procedure geeft de Kamer nu de mogelijkheid om te reageren voordat een nieuwe uitzondering op de vermogenstoets in werking treedt. Er wordt gesteld dat dit niet nodig is omdat de Kamer ook via andere wegen kan reageren. Deze leden vragen waarom niet is gekozen voor een lichtere variant, zodat de Kamer kan toezien op de financiële positie van toeslaggerechtigden.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de regering bij het voorstel om de voorhangprocedure voor nieuw te introduceren vermogensuitzonderingen te laten vervallen, mede verwijst naar het belang van het behoud van een goed gesprek met het parlement. Deze leden vragen de regering nader toe te lichten wat zij in dit verband onder een goed gesprek verstaat. Hoe wordt dit gesprek concreet vormgegeven als de voorhangprocedure komt te vervallen? Op welke wijze worden de Eerste en de Tweede Kamer in dat geval betrokken bij de voorbereiding van nieuwe vermogensuitzonderingen en hoe wordt gewaarborgd dat parlementaire opmerkingen en bezwaren daadwerkelijk kunnen worden meegewogen voordat tot vaststelling wordt overgegaan?

De leden van de PRO-fractie lezen dat de regering het onwenselijk zou vinden om bepaalde vermogenstoetsuitzonderingen in de wet op te nemen en daarom de voorhangprocedure die geldt voor nieuwe uitzonderingen wil laten vervallen. Kan de regering toelichten waarom opname in de wet onwenselijk zou zijn?

De leden van de JA21-fractie kunnen de herformulering en de verplaatsing van de delegatiegrondslag volgen. De huidige vormgeving als hardheidsclausule in artikel 47 Awir dekt de bedoeling van de bepaling niet, zoals ook de Afdeling bestuursrechtspraak heeft vastgesteld, terwijl de vermogenstoetsuitzonderingen materieel deel uitmaken van de draagkrachtbepaling. Het voorgestelde artikel 7, achtste lid, Awir sluit daar beter bij aan. Deze leden vragen de regering te bevestigen dat met de herformulering en de verplaatsing geen materiële wijziging is beoogd en dat alle bestaande uitzonderingen in de Uitvoeringsregeling Awir ongewijzigd blijven gelden.

Bij het vervallen van de zware voorhangprocedure plaatsen de leden van de JA21-fractie een kanttekening. Dat de voorhang sinds de invoering niet is gebruikt om een uitzondering tegen te houden, zegt op zichzelf weinig over de waarde van het instrument; een waarborg kan juist werken doordat hij bestaat. Tegelijk zien deze leden dat vermogenstoetsuitzonderingen begunstigend zijn voor de betrokken burgers en dat snelheid geboden kan zijn, bijvoorbeeld bij hersteloperaties. Zij vragen de regering daarom toe te zeggen dat iedere nieuwe vermogenstoetsuitzondering uiterlijk bij de publicatie van de wijziging van de Uitvoeringsregeling Awir actief aan de Kamer wordt gemeld en dat daarbij de toetsing aan het afwegingskader vermogenstoetsuitzonderingen (Kamerstuk 35 574, nr. 31) openbaar wordt gemaakt. Daarmee blijft de parlementaire betrokkenheid geborgd, zonder de vertraging die de regering wil vermijden.

2.17 Herstel omissie belasting- en invorderingsrente onderlinge overlegprocedures

De leden van de VVD-fractie zijn verheugd dat de regering met dit wetsvoorstel de omissie met betrekking tot de belasting- en invorderingsrente in het kader van onderlinge overlegprocedures op grond van de Wet fiscale arbitrage herstelt. Deze leden merken op dat het Besluit onderlinge overlegprocedures weliswaar een passage bevat over belasting- en invorderingsrente, maar niet ingaat op bestuurlijke boetes waarvan de grondslag wordt gevormd door het bedrag van de belasting. Zij vragen de regering te bevestigen dat het gevoerde beleid, overeenkomstig best practice 50 van de OESO-handleiding Manual on Effective Mutual Agreement Procedures (MEMAP), inhoudt dat artikel 67h van de Algemene wet inzake rijksbelastingen eveneens wordt toegepast als een Nederlandse correctie geheel of gedeeltelijk wordt teruggenomen naar aanleiding van een onderlinge overlegprocedure.

Voorts vragen deze leden of de regering kan bevestigen dat, overeenkomstig best practice 27 van de genoemde OESO-handleiding, de toegang tot een onderlinge overlegprocedure niet door de inspecteur kan worden uitgesloten in een vaststellingsovereenkomst. Daarnaast verzoeken zij de regering de Kamer te informeren over de ontwikkelingen op het gebied van bilaterale en multilaterale zekerheid vooraf over verdragstoepassing, anders dan op het terrein van verrekenprijzen.

Ten slotte vragen leden van de VVD-fractie of de regering aanleiding ziet om, in het licht van best practice 53 van de genoemde OESO-handleiding, het huidige beleid te heroverwegen waarbij procedureregels voor arbitrageprocedures pas worden onderhandeld wanneer arbitrage zich concreet aandient, in plaats van deze regels zo spoedig mogelijk na het sluiten van een verdrag vast te stellen.

2.18 Delegatiebepaling in de AWR

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de regering opvolging wil geven aan een aanbeveling van de Europese Commissie om bepaalde Unierechtelijke voorwaarden, zoals de zogenoemde Deggendorf-clausule, in nationale regelgeving te kunnen opnemen. Tegelijkertijd vragen deze leden zich af of de gekozen oplossing niet verder gaat dan strikt noodzakelijk. De voorgestelde bepaling creëert immers een zeer ruime grondslag om bij algemene maatregel van bestuur aanvullende voorwaarden te stellen aan de toegang tot fiscale regelingen die als staatssteun kwalificeren. Daarmee ontstaat onzekerheid voor ondernemers over de toepasselijke voorwaarden en bestaat het risico dat Nederland de Europese staatssteunregels strenger implementeert dan noodzakelijk is. De leden van de VVD-fractie hechten eraan dat Nederland een aantrek-

kelijk vestigings- en investeringsklimaat behoudt en willen voorkomen dat ondernemers worden geconfronteerd met extra administratieve lasten, rechtsongelijkheid of een minder gunstige behandeling dan concurrenten in andere lidstaten.

Deze leden verzoeken de regering daarom nader te motiveren waarom een zo ruime delegatiegrondslag noodzakelijk is en welke waarborgen bestaan tegen nationale overimplementatie van Europese staatssteunregels. Ook vragen zij de regering te reflecteren op hoe zich dit verhoudt tot het coalitieakkoord, waarin is afgesproken nationale koppen op Europese regelgeving juist te schrappen en Europese regelgeving zoveel mogelijk één op één te implementeren. Deelt de regering de opvatting dat Nederland terughoudend moet zijn met het toevoegen van nationale voorwaarden boven op het Europese staatssteunrecht, juist gezien de druk op het Nederlandse ondernemings- en vestigingsklimaat? Zo ja, waarom kiest de regering dan voor een open delegatiegrondslag die toekomstige aanscherpingen mogelijk maakt zonder voorafgaande parlementaire behandeling?

De leden van de JA21-fractie begrijpen de achtergrond van het voorgestelde artikel 20c AWR. De Europese Commissie heeft Nederland na de controle van de verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouw aanbevolen de Unierechtelijke voorwaarden voor het verstrekken van fiscale staatssteun in nationale regelgeving vast te leggen, waaronder de Deggendorf-clausule op grond waarvan steun wordt geweigerd zolang een terugvorderingsbesluit van de Commissie voorligt of een procedure daarover loopt. Dat de regering deze aanbeveling opvolgt achten deze leden verstandig.

De wettekst is evenwel aanzienlijk ruimer dan de toelichting. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de verstrekking van staatssteun die voortvloeit uit de toepassing van een belastingwet, terwijl de toelichting in wezen één voorwaarde noemt. De leden van de JA21-fractie vragen of de voorgenomen algemene maatregel van bestuur zich tot de Deggendorf-clausule beperkt, welke andere voorwaarden de regering voor ogen heeft en waarom is gekozen voor de formulering «bij of krachtens», die delegatie naar een ministeriële regeling mogelijk maakt. Ook vragen zij waarom voor de verplichtende formulering «worden regels gesteld» is gekozen in plaats van een bevoegdheid. Voorts vragen zij of in een voorhang- of nahangprocedure bij deze algemene maatregel van bestuur wordt voorzien en of de Kamer de uitvoeringstoets ontvangt die blijkens de memorie van toelichting pas bij de vaststelling van die maatregel wordt opgesteld.

Daarnaast vragen deze leden aandacht voor het karakter van de weigering en voor de rechtsbescherming. De Deggendorf-voorwaarde houdt geen oordeel in over de fiscale regeling die de belastingplichtige inroept; die regeling is goedgekeurde of vrijgestelde steun en blijft voor iedere andere belastingplichtige gewoon beschikbaar. De weigering grijpt aan bij de onderneming zelf en dient als drukmiddel om de terugvordering van eerdere onrechtmatige steun af te dwingen, omdat cumulatie van het niet-terugbetaalde voordeel met nieuwe steun de concurrentievervalsing zou laten voortduren. Uit dat karakter volgen vragen die de memorie van toelichting onbeantwoord laat. In welke vorm wordt de weigering gegoten, staat daartegen bezwaar en beroep open en hoe wordt omgegaan met de belastingplichtige die het onderliggende terugvorderingsbesluit bij de Unierechter aanvecht? Herleeft de aanspraak op de geweigerde faciliteit zodra aan de terugvordering is voldaan of het terugvorderingsbesluit is vernietigd, zo nodig met terugwerkende kracht

tot het moment waarop aan de overige voorwaarden was voldaan? Hoe wordt omgegaan met een gedeeltelijke terugbetaling of een met de ontvanger overeengekomen betalingsregeling?

Ten slotte vragen de leden van de JA21-fractie aandacht voor de kenbaarheid. De memorie van toelichting merkt op dat een belastingplichtige die niet wist dat een regeling als staatssteun is aangemerkt, dat door de weigering ontdekt. Voor de kenbaarheid verwijst zij naar de openbare databank van de Europese Commissie. Voor het midden- en kleinbedrijf is dat geen reële kenbaarheidsbron. Deze leden vragen of de regering bereid is terugvorderingsbesluiten die Nederlandse fiscale regelingen raken op een voor belastingplichtigen toegankelijke plaats bekend te maken, bijvoorbeeld via de Belastingdienst.

2.19 Verruiming van de vrijstelling voor oldtimers in de motorrijtuigenbelasting

De leden van de D66-fractie lezen het voorstel om de oldtimervrijstelling een jaar te vervroegen omdat het bouwen van een aparte voorziening in het nieuwe mrb-systeem voor een jaar niet efficiënt is. Hoeveel voertuigen profiteren van deze tijdelijke verruiming? Deze leden vragen zich ook af of dit voldoende rechtvaardiging biedt voor een uitbreiding van de belastingvrijstelling.

De leden van de VVD-fractie constateren dat een beroep op schaarse IV-capaciteit binnen de Belastingdienst steeds vaker een rol speelt bij fiscale beleidskeuzes. Kan de regering uiteenzetten welke maatregelen zij neemt om de uitvoerbaarheid van het belastingstelsel structureel te verbeteren en welke verdere vereenvoudigingen mogelijk zijn om de druk op de uitvoering te verminderen?

De leden van de PRO-fractie snappen de wens om de overgangsregeling voor oldtimers vervroegd te beëindigen om uitvoeringsredenen. Tegelijkertijd merken zij op dat de regering deze vervroeging ook had kunnen combineren met een versobering van de oldtimerregeling, waardoor er in plaats van een kleine derving sprake zou zijn van een budgettaire opbrengst. Een deel van de auto's in kwestie gaan immers wel degelijk de weg op en uit de evaluatie van de bijzondere regelingen in de mrb blijkt dat de oldtimerregeling waarschijnlijk überhaupt niet nodig is voor het behoud van mobiel erfgoed. De oldtimerregeling is daarmee geen doelmatige regeling. Deze leden zijn benieuwd hoe de regering dit meeweegt in de besluitvorming. Is overwogen de oldtimerregeling verder te versoberen, bijvoorbeeld door een kwarttarief te introduceren in plaats van een volledige vrijstelling? Ziet de regering het nog als een mogelijkheid om alsnog over te gaan op een systeem van betalen naar gebruik, waardoor de oldtimerregeling volledig overbodig zou worden?

De leden van de JA21-fractie steunen het met één jaar vervroegen, naar 1 januari 2027, van de invoering van de vaste peildatum voor de oldtimervrijstelling (datum eerste toelating voor 1 januari 1988), zowel om uitvoeringstechnische redenen als omdat het de lasten voor de betrokken houders verlicht. Deze steun betreft evenwel de vervroeging, niet de onderliggende keuze voor een vaste peildatum. Die keuze, gemaakt in het Belastingplan 2024, betekent dat motorrijtuigen met een datum eerste toelating vanaf 1 januari 1988 nooit meer voor de vrijstelling in aanmerking komen, zodat de oldtimerregeling feitelijk uitsterft. De Kamer heeft het cultuurhistorisch belang van mobiel erfgoed eerder breed onderschreven, onder meer met de aangenomen motie-Eerdmans over het behoud daarvan. Deze leden vragen de regering hoe dat belang wordt

geborgd nu de vrijstelling bevriest en of zij bereid is bij een volgende evaluatie van de autobelastingen een rollende leeftijdsgrens opnieuw te bezien.

De leden van de JA21-fractie constateren voorts dat de maatregel blijkens de ramingstoelichting leidt tot een incidentele derving van € 5 miljoen in 2027. Zij vragen hoe deze derving wordt gedekt.

2.20 Gedeeltelijk vervallen Fiscale vereenvoudigingswet 2017

De leden van de JA21-fractie constateren dat met dit voorstel de bij de Fiscale vereenvoudigingswet 2017 voorziene stroomlijning naar één invorderingsregime voor belastingen en toeslagen gedeeltelijk komt te vervallen, waarmee een geraamde structurele besparing van € 5,6 miljoen en 66 fte niet wordt gerealiseerd. Deze leden begrijpen dat dit samenhangt met de ontvlechting van de Belastingdienst en Dienst Toeslagen, maar vragen welk perspectief de regering nog ziet op vereenvoudiging en stroomlijning van de invordering nu dit traject wordt teruggedraaid.

3. Budgettaire aspecten

De leden van de JA21-fractie constateren dat ten aanzien van de aanpassing van de begripsbepalingen in de motorrijtuigenbelasting een structurele derving van € 16 miljoen is geraamd, die wordt gedekt uit de compensatie voor de fiscale derving als gevolg van de vrachtwagenheffing en bij Voorjaarsnota 2026 in de begroting van Infrastructuur en Waterstaat wordt verwerkt. Deze leden vragen de regering te bevestigen dat deze dekking inmiddels daadwerkelijk is verwerkt en structureel sluitend is. Tevens vragen zij te bevestigen dat het Centraal Planbureau de ramingen van de aanpassing van de begripsbepalingen in de motorrijtuigenbelasting en van de verruiming van de oldtimervrijstelling buiten de steekproefsgewijze certificering heeft gelaten. Deze leden vragen of dit louter een gevolg is van de aselecte steekproef en geen oordeel over de kwaliteit van de ramingen impliceert.

OVERIG

De leden van de JA21-fractie merken op dat met de nota van wijziging de uitzondering op het aanwijsverbod voor eerste huisvestingskosten die als extraterritoriale kosten kwalificeren wettelijk wordt verankerd, met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2011. Uit de toelichting en de onderliggende beslisnota blijkt dat de parlementaire behandeling op dit punt innerlijk tegenstrijdig is geweest: de wettekst kende een bewust geïntroduceerd aanwijsverbod, terwijl beleidsbesluiten en uitvoeringspraktijk het tegenovergestelde toestonden. Deze leden achten het uit oogpunt van rechtszekerheid verdedigbaar dat wet en praktijk in overeenstemming worden gebracht, maar vragen de regering te bevestigen dat hier in feite een ruim vijftien jaar bestaande, met de wettekst strijdige praktijk wordt gecodificeerd. Zij vragen hoe zich dit verhoudt tot het uitgangspunt dat belastingplichtigen moeten kunnen vertrouwen op de wettekst zelf. Voorts vragen deze leden of de regering de stelling dat de maatregel geen budgettaire effecten heeft kwantitatief kan onderbouwen, met een schatting van het aantal betrokken inhoudingsplichtigen en werknemers en het budgettaire belang dat is gemoeid met de onbelaste vergoeding van eerste huisvestingskosten boven 18% van het loon. Ten slotte vragen zij te bevestigen dat deze wijziging uitsluitend ziet op de regeling van de werkelijke kosten en geen effect heeft op de forfaitaire expatregeling.

De leden van de PRO-fractie vragen de regering of overwogen is gemeenten de mogelijkheid te geven een planbatenheffing in te voeren en of overwogen is deze wijziging toe te voegen aan het voorliggende wetsvoorstel. Het gaat daarbij om een kleine wijziging zonder budgettaire impact; dat de mogelijkheid wordt geïntroduceerd betekent immers geenszins dat gemeenten verplicht zijn daarvan gebruik te maken. Met de Fiscale verzamelwet 2026 hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen een leegstandsheffing in te voeren. Dat is een stap in de goede richting, maar nog onvoldoende om de huidige wooncrisis op te lossen. De mogelijkheid voor een planbatenheffing kan een volgende goede stap zijn. De Tweede Kamer heeft daarom tot driemaal toe per motie verzocht om een planbatenheffing uit te werken, met een opschuivende deadline. Die deadlines zijn steeds niet gehaald, waarmee de regering dus heeft verzuimd de aangenomen moties uit te voeren. Deze leden vragen daarom waarom de regering de mogelijkheid voor een gemeentelijke planbatenheffing niet aan het voorliggende wetsvoorstel heeft toegevoegd en of de regering bereid is dat alsnog te doen middels een nota van wijziging.